

РЕШЕНИЕ

№ 401

гр. София , 02.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ в публично заседание
на деветнадесети март, през две хиляди двадесет и първа година в следния
състав:

Председател:	Теодора Кръстева
Членове:	Ивайло Младенов Светлин Михайлов

като разгледа докладваното от Теодора Кръстева Въззивно търговско дело № 20201001002124 по описа за 2020 година

Производството е по чл. 258 от ГПК.

С решение № 134 от 20.01.2020 г., поправено с решение № 399/25.02.2020 г. по т. д. № 2425/ 2018 г., Софийски градски съд, ТО, 21 състав е отхвърлил предявения от „Българска агенция за експортно застраховане“/БАЕЗ/, ЕИК 121769212 срещу „Ювента 3“ ООД, ЕИК 831541232 искове по чл. 213 КЗ /отм./ за заплащане на сумата в размер на 47 506, 32 лв., представляваща общ размер на изплатени от ищеца на „Етем България“ ЕООД /с предишно наименование „Стилмед“ АД /по рамкова полица № Б1В051000245/ 12.05.2010 г. и рамкова полица № Б1В0411002 45/ 20.04.2011 г. застрахователни обезщетения за настъпили застрахователни събития „Забавяне на плащането“ във връзка с неизпълнение от ответника на задължения за заплащане на цена на доставени му от застрахования „Етем България“ ЕАД стоки по описаните в решението фактури и искове по чл. 86 ЗЗД за заплащане на сумата от 16 370, 69лв. – мораторна лихва върху главницата за периода 19.06.2015 г. – 09.11.2018 г.

Въззивникът оспорва мотивите на съда, че за част от доставките /по фактури № 25 747/ 22.12.2010 г., 90019986/ 22.12.2010 г., 700024959/

27.12.2010 г., 26 859/ 02.03.2011 г., 27 141/ 18.03.2011 г., 28228/ 11.05.2011 г., 28229/11.05.2011 г., 28272/13.05.2011 г., 11000004650/24.02.2012, 11000000422/12.01.2012, 11000000491/12.01.201, 11000000492/12.01.2012 и 11000000766/16.01.2012 г./ за които ищецът е платил застрахователно обезщетение, не е налице застрахователно покритие, тъй като същите доставки не са включени в декларациите за доставки. Твърди, че дори и фактурите за тези доставки, да не фигурират в приложените като доказателство декларации за доставки, от останалите документи по делото било видно, че същите са приети за застраховане. Този факт се потвърждавал и от обстоятелството, че застрахованият е заплатил застрахователна премия, съответстваща на общ обем реализирани доставки в размер на 191 941, 56 лв. към длъжника, от които застрахователят е обезщетил фактури на стойност само до 47 506, 32 лв. или много под стойността на обема застрахованите доставки. Освен това, от значение било, че процесните фактури са посочени в представените по делото декларации за просрочени плащания.

Поддържа становище, че в тежест на ответника е да докаже плащания точно по процесните фактури, след като, съобразно данните в счетоводна експертиза, при плащанията които е извършвал, не е посочвал фактурите, за които те се отнасят. Обстоятелството, че е направил плащания в по – голям обем, не доказвало, че е платил задълженията си именно по фактурите, предмет на иска.

Въззиваемата страна оспорва жалбата и моли решението да бъде потвърдено. Подробни съображения са изложени в отговора по чл. 263 ГПК.

Третото лице – помагал „Етем България“ ЕАД не изразява становище.

Въззивната жалба е подадена срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, от легитимирано да обжалва решението лице и в законоустановения срок, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Решението е валидно, допустимо и правилно. За да постанови атакувания съдебен акт, първоинстанционният съд е изложил съображения за установено от фактическа и правна страна, които САС напълно споделя и към които препраща, съобразно дадената му за това възможност по чл. 272 ГПК.

По направените с жалбата възражения, САС намира следното:

Застрахователното правоотношение между „БАЕЗ“ ЕАД и „Етем България“ ЕАД /с предишно наименование „Стилмед“ АД/ е основано на сключени между страните рамкови полици за застраховане на плащания по договори за продажба на стоки или предоставяне на услуги срещу търговски риск, възникнал на територията на Р България. Това е договор за абонаментно застраховане, при който съгласно чл. 214, ал. 2 КЗ /отм./ застрахованият е длъжен да уведоми предварително застрахователя за застрахованото имущество за всеки отделен случай по ред, предвиден в застрахователния договор. Следователно, законът изисква, за да е налице яснота относно обекта на застраховане, същият да бъде конкретизиран с изрично волеизявление на застрахования. От значение според закона е и моментът на конкретизирането. Волеизявлението трябва да е „предварително“. В този смисъл е и заложеното в чл. 16 от Общите условия изискване към застрахования, в 10 дневен срок от началото на всеки месец, да декларира пред застрахователя осъществените месечни доставки през предходния месец или преди настъпване на датата на просрочване на плащанията. Доколкото спорен може да е въпросът, дали при настъпил застрахователен риск, забавата в изпълнение на задължението за деклариране на доставките е основание за отказ да бъде заплатено застрахователно обезщетение, то в случая, за част от доставките е налице не забава в уведомяването, а липса на уведомяване. Това е нарушение на императивна законова разпоредба, последиците от което са регламентирани в чл. 16, ал. 2, а именно, че в случаите на недекларирани с декларацията по ал. 1 и неприети за застраховане от застрахователя доставки, той не дължи заплащане на застрахователно обезщетение. Ето защо, без правно значение са нито факта, дали процесните фактури се вменят в обема на застрахователния лимит, нито факта, дали фактурите са посочени в декларациите за просрочени плащания, след като същите не са индивидуализирани, т.е. не са застраховани, така както е записано и в чл. 20, т. 2, подточка 4 от ОУ относно предявяване на претенцията за застрахователно обезщетение, поради което и заплатеното застрахователно обезщетение по недекларирани по реда на чл. 16 фактури, представлява платено без основание от застрахователя и изключва регресните му права срещу ответника за вземанията по тези фактури.

Но дори и в обратната хипотеза, иска е неоснователен предвид установеното с приетата по делото ССЕ, че ответникът е погасил всички задължения по претендираните фактури. Доколкото при плащанията, купувачът не е посочвал основанията - конкретните фактури, към които в съответствие с чл. 76 ЗЗД трябва да бъдат отнесени от продавача, получените парични средства, то в този случай, задължение на ищеца е да докаже, какви други задължения са покрити с тях. Това е така, след като е безспорно, че плащанията са извършени през периода, в който е следвало да бъдат заплатени процесните фактури и парите са получени от „Стилмед“ АД. Изрично, първоинстанционният съд е указал на ищеца, че следва да ангажира доказателства за вземанията на „Стилмед“ АД, погасени с получените постъпления, но видно от процесулните действия на застрахователя, същия изрично е заявил, че няма да сочи такива.

Покритият риск предмет на застраховката е неплатежоспособност и забавяне на плащането. Установяване отговорността на ответника за забавяне на плащанията по фактурите, обект на регресния иск е елемент от фактическия състав на разпоредбата на чл. 213, ал. 1 КЗ /отм./. Доказателствата по делото, опровергават поддържаното с иска твърдение за неплащане от ответника на осъществени от застрахования „Стилмед“ АД доставки, поради което и като е отхвърлил исковете, първоинстанционният съд е постановил правилен съдебен акт, който следва да бъде потвърден.

По направените по делото разноси:

При този изход на спора, „БАЕЗ“ ЕАД следва да заплати на „Ювента – 3/ ООД, разноси за въззивното производство в размер на 3 500 лв. за адвокатско възнаграждение, за което САС намира, че възражението за прекомерност е неоснователно.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

Р Е Ш И:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 134 от 20.01.2020 г., поправено с решение № 399/25.02.2020 г. по т. д. № 2425/ 20 18 г., Софийски градски съд, ТО, 21 състав.

ОСЪЖДА „Българска агенция за експортно застраховане“ ЕАД ЕИК 121769212 да заплати на „Ювента 3“ ООД, ЕИК 831541232 сумата в размер на **3500 лв. разноски** пред САС.

Решението е постановено при участието на „Етем България“ ЕАД, като трето лице – помагач на страната на ищеца.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от връчването му на страните, пред Върховен касационен съд, при условията на чл. 280 и сл. ГПК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____